

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa

Tel. centr. 551 77 00

Al. Solidarności 77

Fax 827 64 53

Warszawa, 16 kwietnia 2004 r.

Pan

Prof. Jerzy Hausner

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki

Spółecznej

WARSZAWA

Szanowny Panie Premierze,

Ostatnia nowelizacja Kodeksu Pracy wprowadziła szereg nowych uregulowań. Jednym z nich jest uzupełnienie art. 91 k.p. o zdanie drugie, wprowadzające granicę, do której mogą być dokonywane potrącenia z wynagrodzenia pracownika za jego zgodą.

Charakter tych potrąceń wskazuje, iż wolą pracownika jest zaspokojenie z bieżącego wynagrodzenia pewnych długów lub płatności, jakie go obciążają. Pracodawca występuje w tym przypadku w roli wykonującego dyspozycję pracownika. Wprowadzanie granicy, do której pracodawca może wykonywać dyspozycje pracownika nie może być odczytane jako ochrona jego wynagrodzenia, jest bowiem w istocie ograniczeniem swobody pracownika w zakresie dysponowania jego wynagrodzeniem.

W przypadkach, w których pracownik może sam dokonać tych wpłat (składka związkowa, rata pożyczki wpłacanej pkzp, alimenty itp.) wprowadzenie granicy dokonania potrącenia dobrowolnego powoduje, iż pracownik będzie musiał tego sam dokonać, co mnoży zbędne czynności. Są jednak także i takie płatności, których pracodawca dokonuje za zgodą pracownika, lecz pracownik nie jest uprawniony do dokonania ich wpłat bez pośrednictwa pracodawcy. Są to składki należne firmom ubezpieczeniowym z tytułu umowy grupowego ubezpieczenia, które zgodnie z wcześniej zawartą umową - reguluje pracodawca.

Wprowadzenie omawianego ograniczenia jest poczytywane przez pracowników, jako naruszające zasadę równości w zatrudnieniu, bowiem pracownicy wyżej wynagradzani mogą z pośrednictwa pracodawców korzystać, a pracownicy niżej zarabiający ze względu na obecną treść art. 91 k.p. nie mają takiej możliwości.

Prawidłowość tego typu rozwiązania budzi wątpliwości.

Żaden przepis prawa nie ogranicza pracownika w dysponowaniu swoim zarobkiem. Pracownik może całe wynagrodzenie za pracę przeznaczyć na sobie wiadome cele, także takie, przy realizacji których korzystał dotychczas z pośrednictwa pracodawcy. Wystąpienie do pracodawcy o dokonywanie potrąceń dobrowolnych z wynagrodzenia za pracę nie jest niczym innym, jak dysponowaniem przez pracownika swoim wynagrodzeniem za pracę i prośbą skierowaną do pracodawcy o dokonanie czynności związanych ze wskazanymi dyspozycjami.

W związku z wpływającymi w tej sprawie skargami, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), uprzejmie proszę Pana Premiera o ustosunkowanie się do przedstawionej kwestii oraz o poinformowanie, co legło u podstaw wprowadzenia ograniczenia wynikającego z art. 91 k.p.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich
/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich